Dövizle Sözleşme Yasağı Konusunda Yeni Dönem

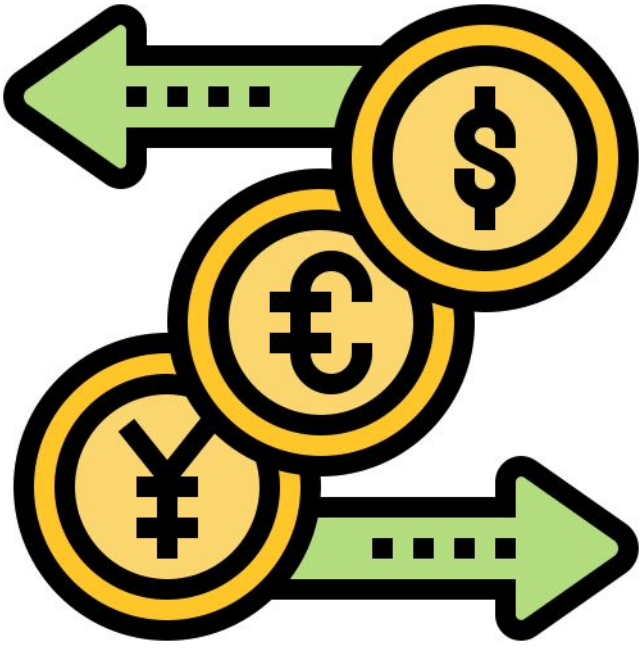
2008 yılında Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara ilişkin Tebliğ, Türk parasının kıymetini korumak ve ekonomik istikrarı sağlamak için Resmi Gazete'de yayınlanmıştır. Söz konusu tebliğin 8'inci maddesinde döviz cinsinden ve dövize endeksli sözleşmeler başlığıyla dövizle yapılan sözleşmelere ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemeler ile Türkiye'de yerleşik kişiler kendi aralarında akdedecekleri; gayrimenkul satış ve kiralama sözleşmelerinde, iş sözleşmelerinde, danışmanlık, aracılık ve taşımacılık dâhil hizmet sözleşmelerinde ve döviz cinsinden maliyet içermeyen eser sözleşmelerinde sözleşme bedeli ve faiz, cezai şart vb. diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılamayacaktır. Bununla birlikte taşıt satış sözleşmeleri dışındaki menkul satış sözleşmelerinde yer alan ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi zorunluydu. Bu düzenlemeler dövizle sözleşme yasağı olarak nitelendirilmektedir.

6 Mart 2025'te Resmi Gazete'de yapılan değişiklikle, dövizle sözleşme yasağına birtakım istisnalar getirilmiştir. Böylelikle menkul(taşınır) satış sözleşmelerinde (taşıt satışları hariç) ödemelerin Türk parası ile yapılması zorunluluğu kaldırılmıştır. Söz konusu değişiklik ile makineler, mobilyalar, elektronik aletler vb. taşınır malların satış sözleşmelerinde yer alan ödemelerin döviz ile ödenmesi mümkün hale gelmiştir. Buna

göre, satış veya sözleşme tarihine bakılmaksızın, 06.03.2025 tarihinden itibaren taşıt dışındaki menkul satış sözleşmeleri kapsamında yapılacak tüm ödeme ve tahsilatlar döviz cinsinden yapılabilecektir. Taşıt sözleşmeleri ve bu sözleşmelere ilişkin ödeme ve tahsilatlar, eskiden olduğu gibi Türk Lirası cinsinden yapılmaya devam edilebilecektir.

Taşıt satış sözleşmeleri dışında yukarıda belirttiğimiz sözleşme türlerinde de dövizle sözleşme yapma yasağı devam etmektedir. Dolayısıyla, dövizle sözleşme yasağı tamamen kaldırılmamıştır.

Anılan Tebliğ ile yapılan bir başka değişiklik ise kamu kurum ve kuruluşlarının veya Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı şirketleri ile Endüstriyel Yetkinlik Değerlendirme ve Destekleme Programı (EYDEP) kapsamında (A) veya (B) seviye sertifikaya sahip olan şirketlerin taraf olduğu gayrimenkul satış ve gayrimenkul kiralama dışında kalan sözleşmelerde, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkün olduğu gibi sözleşme kapsamında dövizli ödeme ve tahsilat da mümkün bulunmaktadır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Finansal Piyasalar ve Kambiyo Genel Müdürlüğü'nden 7 Mart 2025 tarihinde yapılan duyuru ile *"Bu kapsamda, mezkûr Tebliğ'de menkul satış sözleşmeleri için 2022 yılında getirilen Türk lirası ödeme zorunluluğu döviz piyasasında sağlanan dengelenme, Türk lirasına yönelik artan güven ortamı ile makroekonomik politikada yürütülen sadeleşme süreci çerçevesinde 06.03.2025 tarihinde kaldırılmıştır.*

Bu kapsamda; taşıt satış sözleşmeleri dışında kalan menkul satış sözleşmelerinde ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak yerine getirilmesi mümkün kılınmıştır. Söz konusu düzenleme ödemesi henüz yapılmamış menkul satış sözleşmelerini/faturaları kapsamakta olup; bu çerçevede ödemeler tarafların mutabık kalması halinde Türk lirası veya döviz cinsinden yapılabilecektir. Bahse konu değişiklik ile özellikle dış ticaret işlemleri bulunan firmaların döviz alım satımı sonucunda oluşan maliyetlerinin giderilmesi, ticari hayattaki işleyişin rahatlatılması ve ekonomideki enflasyonist etkilerin azaltılması hedeflenmiştir." ifadelerine yer verilerek menkul satış sözleşmelerinde ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak yerine getirilmesinin mümkün olduğu belirtilmiştir.

Sonuç olarak, dövizle sözleşme yasağının geldiği son hali şu şekilde özetleyebiliriz; gayrimenkul satış, kiralama sözleşmeleri, iş sözleşmeleri, danışmanlık, aracılık ve taşımacılık dâhil hizmet sözleşmeleri ve döviz cinsinden maliyet içermeyen eser sözleşmeleri ve taşıt satış sözleşmelerinde düzenlenen ödemelerin döviz olarak kararlaştırılmaları mümkün değildir. Fakat sözleşmede belirlenen ödemelerin döviz ile yapılması önünde tebliğe göre bir engel bulunmamaktadır. Menkul satış sözleşmelerinde düzenlenen ödemelerin ise döviz ile kararlaştırılması ve döviz ile ödenmesi konusunda artık yasal bir engel bulunmamaktadır.

Sözleşmelerin hazırlanması süreçlerinde dövizle sözleşme yasağı gibi birçok detay bulunmaktadır. Haklarınızın korunması ve güncel gelişmeler dikkate alınarak sözleşmelerinizde revizeler yapılması için bizimle iletişime geçebilirsiniz.